

НАТАЛІЯ АНДРІЇВНА МІТРЯЄВА

9 червня відзначила свій ювілей завідувачка лабораторії радіаційної онкології, доктор біологічних наук, старший науковий співробітник Наталя Андріївна Мітряєва. Вона народилася в Харкові, у 1971 р. з відзнакою закінчила Харківський державний університет. З того часу і донині працює в ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України». Починала молодшим, потім працювала старшим науковим співробітником лабораторії радіаційної біохімії нуклеїнових кислот.

У 1979 році Н.А. Мітряєва захистила кандидатську дисертацію з радіобіології «Применение антител к ДНК для определения постлучевых повреждений генома». У 1984 р. очолила лабораторію радіаційної імунології. У 1990–1995 рр. плідно працює над докторською дисертацією на тему «Адаптаційні реакції організму та їх нейрогуморальна регуляція під впливом радіаційного випромінювання в низьких дозах», яку з успіхом захистила. Такому результату передувала публікація майже 100 статей, в основі яких лежало виконання актуальних науково-дослідних робіт, доповіді на радіобіологічних з'їздах, симпозиумах і науково-практичних конференціях. У 1994 році Наталя Андріївна отримує звання старшого наукового співробітника.

Особливо слід виділити напрямок ґрунтовних досліджень Н. А. Мітряєвої стосовно медичних наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС, які мають неабияку користь для лікування хворих. Серед них «Резервні можливості адаптивних систем в осіб чорнобильського контингенту за три роки після аварії», «Розробка шляхів і засобів оптимізації адаптивних процесів у ліквідаторів аварії на ЧАЕС з дезадаптаційними розладами (клініко-експериментальне дослідження)» та ін.

З 1987 р. Н.А. Мітряєва очолює лабораторію радіаційної ендокринології. З роками підрозділ набуває інших напрямків і змінює назву, а незмінним керівником залишається Наталя Андріївна.

У 1999 р. її призначають заступником директора інституту з наукової роботи (до 2009 р.). У цей відповідальний період вона також продовжує працювати над розвитком своєї лабораторії. Починаючи з 2000-х років головна увага в науковій роботі приділяється радіаційній онкології, і Наталя Андріївна стає науковим керівником фундаментальних науково-дослідних робіт, присвячених цьому напрямку. Зокрема, актуальними були визнані виконані роботи: «Пошук шляхів направленої індукції апоптозу для обґрунтування та розробки нових технологій променевої терапії злоякісних пухлин», «Вивчення особливостей впливу радіомодифікації на індукцію апоптозу в пухлинах та розробка на цій основі заходів для вдосконалення комбінованої терапії недрібноклітинного раку легень для прогнозування її ефективності» та ін.

Н. А. Мітряєва — автор понад 200 статей і доповідей, 12 інформаційних листів та кількох методичних рекомендацій, має 20 патентів на винаходи. У 2018 році видана у співавторстві монографія «Індукція керамідного шляху апоптозу в радіаційній онкології». Тривають дослідження ще однієї фундаментальної НДР «Визначити роль селективних інгібіторів циклооксигенази-2 у поєднанні з іонізуючим випромінюванням у блокуванні ангиогенезу пухлин для розробки нових технологій комбінованої променевої і антиангіогенної терапії онкозахворювань». Наталя Андріївна як керівник теми бере участь ще у двох науково-дослідних роботах.

«Поспішати повільно», щоб усе встигнути. Певно, таким є принцип життя цієї жінки — вченого і практика, яка також підготувала кількох кандидатів наук, входить до складу ESTRO, редакційних колегій «Українського радіологічного журналу» та збірника наукових праць «Проблеми радіаційної медицини та радіобіології», є заступником голови проблемної комісії інституту, членом спеціалізованої Вченої ради із захисту дисертаційних робіт зі спеціальності «Ендокринологія» на базі ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України».

Попри велику наукову та організаційну діяльність Наталя Андріївна залишається люблячою матір'ю і бабусею, яка своїм нащадкам передає найдорожче — жагу знань, уміння визначити своє покликання, бути відповідальним за свою справу.

Щиро вітаємо шановну ювілярку! Зичимо доброго здоров'я, нових творчих здобутків, здійснення заповітних бажань!

Колектив ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України»

Редколегія «Українського радіологічного журналу»